

POSUDEK RIGORÓZNÍ PRÁCE

Autor/ka RP: **Mgr.Soňa Mikolášková**

Termín RZ: září 2015

Název RP: **Vznik a historický vývoj 1. ústavní základní školy ve střední Evropě při sanatoriu Františka Hamzy v Luži**

Datum posudku: 11.8.2015

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel:	Posuzovatel: PhDr.Helena Hejlová, PhD.

A. Kriteriaální posouzení náležitostí DP:

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např.příliši obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplň příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Expertní posouzení kvality obou částí DP:

Legenda:

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N

Autorský přínos	<u>A</u>	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	<u>B</u>	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	<u>A</u>	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	<u>A</u>	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	<u>C</u>	N
Autorský přínos	A	<u>B</u>	C	N

Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Cílem práce bylo zaznamenat historický vývoj základní školy při sanatoriu a na základě toho, jak upřesňuje autorka v závěru práce, pochopit Hamzovy pedagogické názory a realizační postupy při vzdělávání nemocných dětí. Práce tudíž sleduje dva cíle, za prvé zpracovat historickou dokumentaci ústavu včetně přínáležející školy a za druhé pochopit nebo objasnit podmíněnost pedagogického působení na hospitalizované děti při jejich vzdělávání v ústavní škole i při každodenních činnostech v léčebně. První cíl byl autorkou naplněn zdařile, podařilo se jí vytvořit ucelenou představu vzniku a vývoje léčebny a školy, práci je tak možno považovat za kvalitní historický dokument. I přesto, že vývoj ústavu po Hamzově odchodu z léčebny je uveden jen přehledově, autorka se více soustředila na Hamzovu osobnost a dílo.

Také pro naplnění druhé polohy zacílení, které je možno považovat za část empirickou nebo aplikační, je v práci obsaženo hodně informací. Druhý cíl je však pojat také více jako konstatace než jako interpretace, v souvislosti s tím je v této poloze oslabena i argumentace soudů. V tom jsou podle mého názoru rezervy. Autorka konstatuje „nadčasovost“ pedagogického myšlení lékaře F. Hamzy, která spočívá zejména v propojení tělesného a duševního vývoje dítěte, tedy i zdraví. Domnívám se, že je však třeba se tázat, v čem byly jeho myšlenky a pedagogická opatření skutečně nadčasová a v čem byla podmíněna dobou a situací nemocných dětí. Jakými pedagogickými myšlenkami se mohl inspirovat, jaké společenské ovzduší mohlo ovlivnit jeho rozhodování, zda a jak jeho bezpochyby empatické osobnostní založení mohlo samo o sobě vést k přesahu jeho lékařských aktivit do pedagogických.

Například: proč nechal učitelům volnost za respektování osnov národní školy a v čem ta volnost spočívala (s.48 „Zodpovědnost učitele, který vyučuje volně, tj. bez osnov...“), proč upřednostnil „rodinné prostředí“ v léčebně, proč nemocným dětem nevalilo prašné prostředí truhlářské dílny, jaký byl záměr, nejen obsah a organizace individualizované péče apod. V čem je tedy možno spatřovat inspirace i pro dnešní dobu, v čem především spočívá historický odkaz jeho doby, myšlenek a činů.

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem DP:

Oceňuji jazykovou stránku práce a množství dobových dokumentů.

Náměty k diskusi při obhajobě RP:

- V jakých kontextech nebo vztahových rámcích by bylo možno posoudit dílo prof. Hamzy jako to, kterým se „spolupodílel na utváření teoretických základů pedagogiky a sociologie.“ (s.90) Neboli v jakých oblastech „jeho názory dodnes udivují svou aktuálností“ (s.89).
- Lze v případě Hamzových pedagogických názorů hovořit o kořenech v současnosti zdůrazňovaného principu individualismu ve vzdělávání dětí? Argumentujte svou odpověď.
- Jaké jsou dobové zkušenosti s integrací a segregací žáků? Mohou být dnes ještě vstupem do diskuse o této problematice?
- Jsou tyto historické zkušenosti přínosné pro argumentaci zřizování a vedení škol při nemocnicích a jiných léčebných zařízeních? Neboli v čem dnes vidíme důležitost prolnutí léčebné a vzdělávací péče?

Doporučuji k obhajobě :

ANO

NE

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje

Podpis: